

Stiftelsen Finn

– en skånsk Nobelstiftelse –

**Från Sparbanken Finn till Stiftelsen Finn
– en vision och utmaning med många möjligheter –**

www.stiftelsen-finn.org

av Johan Schlasberg

Innehåll:

Från Sparbanken Finn till Stiftelsen Finn	3
Stiftelsen Finn	4
Finn Kapital	4
Finn Research	5
Finn Venture	5
Finn Forum	6
Förslagets intressenter	7
Sparbanken Finn AB	8
- bankstrategier	8
- att sälja banken	
Juridik	9
Vad är en bank?	9
10 frågor	10
Vad händer nu?	12
Om Johan Schlasberg	13
Analys av resultaträkningarna 1996–2000	14
Bilaga: organisation	
Sparbanken Finn idag	15
Stiftelsen Finn organisationsförslag	15

www.stiftelsen-finn.org

STIFTELSEN FINN – en skånsk Nobelstiftelse

– FRÅN SPARBANKEN FINN TILL STIFTELSEN FINN –

VISION: Sparbanken Finn ombildas till Stiftelsen Finn år 2001. Det blir Skånes största stiftelse med ett kapital på mer än 2.500 miljoner. 75 - 100 MSEK kan delas ut till forskning och innovativ samhälls-utveckling per år. Stiftelsen Finn blir en intressant och synlig innovationskraft i skånskt samhällsliv. **Stiftelsen Finn blir som att få en skånsk Nobelstiftelse.**

(A) Att skapa en "Skånsk Nobelstiftelse" är en mycket intressant möjlighet. Stiftelsen Finn får en både viktigare och mer intressant roll i samhället, än vad en liten regional bank kan uppnå. Varje tid och situation bär på sina utmaningar.

Verksamheten i stiftelsen Finn kan indelas i fem delar.

- (1) Finn Kapital** förvaltar stiftelsens kapital i form av aktier, likvida medel mm.
- (2) Finn Research** delar ut medel till forskning och utbildning inom hälsa och medicin, samt övriga stipendier och medel till allmänna ändamål.
- (3) Finn Venture** utvecklar och förvaltar stiftelsens engagemang i innovationsbolag.
- (4) Finn Forum** är en ny sorts think tank med ett innovativt pedagogiskt uppdrag.
- (5) Sparbanken Finn AB.** Själva bankverksamheten med dotterbolag.

(B) Sparbanken Finn AB bildas för själva bankverksamheten. Den nuvarande verksamhetsstrategin är kanske inte långsiktigt hållbar mot bakgrund av teknologiska förändringar och nya konkurrensmönster? En bank är snart inte längre bank. Se rubrik.

(C) Bör stiftelsen Finn sälja Sparbanken Finn AB? IT-satsningarna har, som framgår av analysen, resulterat i negativ lönsamhet de senaste åren. Om IT-satsningarna varit rätt, så ökar värdet av Sparbanken Finn AB. Detta ökar valfriheten och handlingsalternativen för stiftelsen Finn.

Mitt förslag till styrelsen, ledningen och huvudmännen är att möjligheterna i förslaget "Stiftelsen Finn" behöver studeras.

OBS! Förslaget om Stiftelsen Finn publicerades första gången på denna site den 9 augusti 1999. Uppdatering sker löpande. Denna site är tillkommen på mitt initiativ. Det finns inga uppdragsgivare och ingen samverkan med Sparbanken Finn. Den nedladdningsbara Pdf-filen uppdateras ibland senare än siten.

Framtiden måste hela tiden nyskapas. Dina synpunkter är välkomna.
Lund den 9 augusti 1999 och 15 maj 2001.

Johan Schlasberg

Vd/grundare av Bar-Mail. (www.bar-mail.se)

Ett innovationsföretag inom mobil kommunikation & Internet.

Managementkonsult (johanschlasberg.com)

e-post: johan.schlasberg@bar-mail.se

Bar-Mail AB, Forskningsbyn Ideon, 223 70 Lund

Tel. 040-611 20 15

Stiftelsen Finn

Målet är att Sparbanken Finn snarast omvandlas till en stiftelse som ska heta Stiftelsen Finn. Många tror att Sparbanken redan idag är en stiftelse, men Sparbanken Finn lyder under Sparbankslagen. När stiftelsen Finn skapas, lyder denna under stiftelselagen och Sparbanken Finn AB kommer att lyda under aktiebolagslagen.

Stiftelsens styrelser

Stiftelsen Finns styrelse får det övergripande ansvaret för kapitalförvaltning, Sparbanken Finn AB, bidragspolicy, beslut om Finn Forum mm.

Kapitalet förvaltas i ett kapitalutskott som sköts av en verkställande ledning eller så lägges kapitalförvaltningen ut på entreprenad. Det senare är troligen både effektivare och billigare.

Sparbanken Finn AB får i avvaktan på en försäljning av bankrörelsen en mindre och samtidigt mer affärsmässig styrelse än idag. Flera personer i dagens sparbanksstyrelse kan säkert göra stor nytta i någon av stiftelsens "rådgivande styrelser" som Finn Forum och Finn Research. Det finns inte längre något skäl till att det sitter politiker i bankrörelsens styrelse.

Finn Research får en beslutande kommitté med vetenskaplig och samhällsorienterad erfarenhet.

Finn Venture kommer troligen att driva hela eller delar av sin verksamhet i ett eller flera separata aktiebolag. Stiftelsen Finn blir aktieägare och har styrelsrepresentation.

Finn Forum bör ha en egen rådgivande styrelse med bred skånsk förankring. Denna styrelse kan gärna ha ett något större antal medlemmar. Handlings- förmåga är en merit. Finn Forum knyter an till en genuin sparbanksanda.

– **Stiftelsen Finn blir som att få en ny skånsk Nobelstiftelse.**

Finn Kapital

Stiftelsen Finn kommer att förvalta ett mycket stort kapital. Vid bildandet av Sparbanken Finn AB frigöres direkt c:a 500 miljoner. Vid försäljningen av Sparbanken Finn frigöres kanske ytterligare 2.000 miljoner.

Kapitalförvaltningen kan indelas i två delar. En dominerande del för normal kapitalförvaltning och en venturedel. I takt med att Stiftelsen får mer kapital, kan bägge delarna förfoga över mer kapital.

Avkastningen på Stiftelsen Finns kapital är självklart svår att förutspå.

Ett antagande om 6-8% årlig nettoavkastning på 2.500 MSEK ger en årlig avkastning på 150 - 200 miljoner kronor.

Jag kommer att kontakta några kapitalförvaltare för att diskutera hur de skulle hantera ett uppdrag av denna storlek. Återkommer med mer information. Modern kapitalförvaltning baseras på avancerade datamodeller och ett ständigt inflöde av data. Kapitalägaren/beställaren kan välja sin (risk-, tids-) profil.

Sparbanken Finn har idag låg lönsamhet och låg avkastning. Läs mer under rubriken Sparbanken Finn.

Mål: 150 - 200 miljoner i årlig avkastning.

Att uppnå en kapitalavkastning på 150-200 miljoner är ett rimligt mål. Antag att styrelsen i Stiftelsen Finn beslutar att 100 MSEK är en lagom nivå för utdelning till forskning, samhällsprojekt och Finn Forum. Resterande avkastning lägges till det grundläggande kapitalet.

Finn Research

Antag att Finn Research och Finn Forum tillsammans årligen får en budget på c:a 75-100 MSEK för utdelning till forskning och samhälls- utvecklingsprojekt. Bör jämföras med att Sparbanken Finn idag delar ut c:a 6 MSEK/år till olika välgörande ändamål. En intressant skillnad.

75-100 nya miljoner varje år till forskning och samhällsutveckling är ettså stort belopp, att detta förslag är värt att lyftas fram och diskuteras offentligt.

Stiftelsen Finns historiska arv från Skåne och sparbanksandan, gör det naturligt att också Finn Research och Finn Forum har ett **regionalt fokus**. Min personliga syn är att det inte i första hand är grundforskning som ska stödjas, utan tillämpad forskning och innovativa projekt.

Inriktningen av hur dessa medel kan användas, måste diskuteras av många och min avsikt är att ordna ett första seminarium i dessa frågor. Stiftelsen Finn blir en inflytelserik fond både inom Öresundsregionen och i ett större perspektiv.

Finn Venture

Det behövs verkligen en stor Företagsfond med bas i Skåne. Det är också av stor vikt att kompetensen att bygga framtidsföretag blir större i Skåne. I detta avseende är Sverige alltför Stockholmscentrerat.

Stiftelsen Finn ska utveckla en Företagsfond för utveckling av lovande företag i Skåne-regionen. De offentliga regionala ansträngningarna som gjorts i denna riktning har hittills inte varit tillräckliga. Och ska dessutom bara vara en del. Stiftelsen Finns Företagsfond bidrar till att öka tempot i de positiva spiralerna.

En intressant del i detta förslag är, att skapa en Företagsfond på minst 500 miljoner kronor.

Fondens storlek kan variera beroende på andra intressenters deltagande. Kanske ska Stiftelsen Finn gå in med 25% av detta kapital.

Det finns med stor sannolikhet även andra svenska intressenter som vill gå med i Finns företagsfond. Dessa kan både vara institutioner, företag och privatpersoner. Gärna med företräde för sparare i Sparbanken Finn. Det är viktigt att få med **internationella partners** på ett tidigt stadium.

Stiftelsen Finns Företagsfond bidrar också till att de nödvändiga servicekonsulterna (juridik, revision, marknad, patent, design etc.) får en bredare bas och en förbättrad kompetens.

Den nya verkligheten

I den nya verkligheten, samverkar det som i media kallas gammal och ny ekonomi. Det har alltid varit så. För den framtida välfärden är vi alla beroende av att befintligt kapital investeras i nya kompetenser, tjänster och marknader. Att Ericsson framgångsrika mobiltelefonverksamhet under år 2000 förlorade mellan 20-25 miljarder SEK, visar hur snabbt det

kan skifta. Stiftelsen Finns Företagsfond ska ha en långsiktig horisont och en samhällsligt intressant inriktning. Att t ex investera i spel i mobiltelefoner faller inte under min personliga definition av intressant inriktning.

Öresundsregionen: Prat eller verklighet?

Sverige sägs ha en ledande ställning inom bl. a IT, mobil telefoni och tele/datakommunikation. All "ledande ställning" inom dessa sektorer är tillfällig och måste återerövas hela tiden. Tyvärr hamnar de flesta internationella bolagens svenska satsningar i Stockholm. **Ska Skåne hävda sig, behövs något som verkligen syns och är av hög kvalitet.**

Idag talas mycket om samarbete med Köpenhamnsregionen och Danmark. Medicon Valley är ett bra initiativ. För många företag och aktiviteter är detta säkert positivt, men för t ex high-tech företag inom IT-sektorn är kontakter med stora marknader som USA, Tyskland m fl av mycket större vikt. Danmarksaktivitet i all ära, med det är vidare internationella kontakter som gäller för att skapa betydande bolag.

Alla riskkapitalbolag vare sig är, eller framför allt ska vara lika. Stiftelsen Finn Venture skulle verkligen kunna göra något annorlunda och spännande.

Finn Forum

Finn Forum arbetar med kommunikation och pedagogik.

Många krafter i dagens samhälle förtunnar kommunikationen och gemensamheten. Det behövs många motkrafter som vill bidra till mening, förståelse och konkreta visioner.

Det är min uppfattning att samhällets osynliga väv håller på att förtunnas. Detta är mycket allvarligt. Teknologins omvandlingskraft, nyheter som sköljer över oss, ökad ytlighet i media osv. är bara några av de faktorer som anstränger både privata relationer och samhället.

Drogberoende och ohälsa på grund av rökning, dåliga kostvanor och bristande motion är exempel på individuella problem som allt oftare blir samhällsproblem. Dagens tempostress har gjort att allt fler lider av arbetsplatsrelaterade besvär. **Vi behöver en bättre vision om hur vi ska leva ett bra liv.** Detta kräver tankar, dialog och arbete på ett annat sätt, utöver de val var och en träffar. Det går inte att överlämna dessa frågor till politikens arena.

Det viktigt att många olika röster talar om betydelsen av kunskap, förståelse och ser till att denna utvecklas, sprids och övergår i dialog. Finn Forum är tänkt att vara en sådan röst. I Finn Forum finns många kopplingar till sparbanksandan. Här finns många bra saker som behöver göras.

Finn symposier, utställningar och web.

Finn Forum kan årligen hålla ett **internationellt symposium** inom ett område som har anknytning till forskning inom några av våra högre läroanstalter, aktuell samhällsförändring eller några speciella projekt som Stiftelsen Finn är engagerad i.

Symposiet sprider indirekt också kunskap och PR om Stiftelsen Finn och Skåne-regionen. Det är bra. Det blir allt viktigare i framtiden att attrahera goda krafter. Finn Forum kan också samarbeta med bibliotek, skolor m. fl. Självklart har man **en bra website** med ingångar till intressanta saker.

Finns årliga fest.

Det är positivt med Nobelfesten i Stockholm. Stiftelsen Finn bör en gång om året i samband med prisutdelning och fördelning av vissa anslag hålla en trevlig fest, fast frack är inget krav. Det sprider glädje och nöje. Läs mer (snart)

Årliga stipendier.

Man kan tänka sig att Stiftelsen Finn utdelar ett antal stipendier och belöningar för goda prestationer inom ett brett område.

Förslagets intressenter

Det finns många intressenter när man skapar Stiftelsen Finn.

Intressenter	Tänkbara effekter av Stiftelsen Finn
Sparbankens kunder	Marginell skillnad för enskilda personer. Något kontor kommer säkert att läggas ner. Annan service kommer att förbättras.
Sparbankens personal	Ökad möjlighet till rörlighet, karriär och utbildning. Normal förändringsosäkerhet.
Styrelsen	Betydande förändring. Upplevs som besvärligt. Agerar om trycket ökar. T ex pga låg lönsamhet.
Ledningen	Vd får ett helt annat jobb än idag.
Huvudmännen	Tvingas snart inse att det inte längre är "business as usual". Se raden under.
Politiker	Kan sitta i Stiftelsens olika styrelser istället. Passar utmärkt för politikeruppdraget.
Universitet/Högskolor	Forskningen är en klar vinnare.
Forskningsbyar	Stor stimulans för bolag på Ideon, Medeon och andra forskningsbyar och liknande i regionen.
Näringslivet	Ökad aktivitet i regionen. Kompetenshöjning.
Allmänheten	Stiftelsen Finn får mycket positiva effekter.

Men var finns alla problem och alla förlorare? Några kunder kommer att uppleva att dom förlorar en 'småföretagskänsla' i kontakten med sin bank. Några kommer att byta bank och några i personalen får kanske andra uppgifter. Några störs av att man bryter en över hundra år gammal tradition med en sparbank.

Jag tror att en bra diskussion gör att många - läs de flesta - kommer att se att vi verkligen kan tala om en utveckling med många vinnare och mycket få förlorare. Man ska också komma ihåg strategin att vänta några år och se hur det går för Sparbanken Finn, kan bli både besvärlig och tvinga fram radikala beslut vid fel tidpunkt. Vid en sådan tidpunkt är sparbanken mycket mindre värd.

Sparbanken Finn AB

Ett beslut om att omvandla Sparbanken Finn till Stiftelsen Finn och Sparbanken Finn AB är, tror jag, enbart en tidsfråga. Bankledningens och styrelsens uppgift och möjlighet är att verka för förändring och vara lika mycket nyskapare som sina företrädare och grundare.

Om sparbanker

Antalet sparbanker i Sverige minskar ständigt. T ex. är konkurrenten Färs och Frosta Sparbank i Skåne ett aktiebolag som ägs av en stiftelse och av FöreningsSparbanken. Sparbank är en organisationsform som inte längre passar in i en snabbt föränderlig värld. Den associationsformen kommer att troligen att helt försvinna ganska snart.

Lönsamhet och värde

De flesta företag anger som sitt viktigaste mål att ge aktieägarna en godtagbar avkastning. Det är också sådana kriterier som gjorde att människor valde en eller annan pensionsfond. Sparbanken Finn har inga ägare som ställer avkastningskrav, utan är i realiteten internt tjänstemannastyrd. Detta har på senare år medfört en besvärande låg kapitalavkastning.

Sparbanken Finns rörelsevinst i relation till eget kapital kan 97-99 beräknas ligga under 2%. Detta beror i huvudsak på att betydande datainvesteringar tagits direkt över resultatet. För att behålla normala lönsamhetssiffror har betydande realisationsvinster tagits fram. **Extra realisationsvinster på över 600 miljoner har under de fyra senaste åren erhållits vid försäljning av aktier i FöreningsSparbanken.** Min uppfattning är att man valt en felaktig IT-strategi och att detta fortsatt blir mycket dyrbart.

Sparbanken Finn har idag en betydande överkapitalisering. En bank ska enligt lag ha ett grundläggande säkerhetskaptal på 8% av sina riskvägda placeringar (i dagligt tal - utlåning) som kapitaltäckning. Handelsbanken har c:a 9%. Sparbanken Finn har c:a 21% - enligt årsredovisningen för 1999. Sparbanken Finns organisationsform låser in ett kapital på mellan en halv och en miljard mer än som behövs för själva bankrörelsen.

Dagens kapitalavkastning är utmanande låg och när detta uppmärksammas på allvar, kommer förändring att tvingas fram. Även verksamheter som inte är noterade på en marknad har ett skiftande värde. Min uppfattning är att Sparbanken Finn idag och för en intresserad krets av köpare, har ett värde som är betydligt större än vad det kommer att vara om fem år. Av detta kan slutsatser dragas.

Bankstrategier

Det är få organisationer som i tid inser att deras verksamhet behöver en radikal kursomläggning. Detta är mänskligt. Ledningens nyligen annonserade strategi att bli en öppna fler bankkontor i Malmö, kan mer ses som utslag av en gammal strategi än tecken på uthållig framtidsplanering. Internet och andra marknadsfrågor ökar förändringstrycket på bankvärlden. **Sparbanken Finn fyller idag inte någon unik roll. Det kommer däremot Stiftelsen Finn att göra.**

En stor fråga är om Sparbankens investeringar i nytt datasystem - i runda tal 500 miljoner hittills - kommer att betala sig. Efter som banken valt att arbeta med ett egenutvecklat datasystem, är det mycket sannolikt att de årliga underhålls- och utvecklingskostnaderna blir

mycket betydande. Om detta står ingenting i Sparbankens årsredovisningar.

Bankledningen står inför en stor utmaning och man kan hoppas att de har mod och insikt att se möjligheter bortom det mest närliggande.

Att sälja banken

Hur lång tid tar det att finna en ny ägare till Sparbanken Finn AB? Vi antar att affären är klar inom 1 år. Vi har gjort vissa sonderingar i marknaden.

Vid en försäljning av banken kan man antaga att den totala kostnadsmassan i bankrörelsen kan minska väsentligt. Det är bra att det finns synergieffekter

Juridik

Nedanstående lagar gäller för sparbanker och stiftelser. En stiftelse övervakas bl a av respektive Länsstyrelse, som också för register över alla stiftelser. Om Du följer länkarna kommer Du till hela den aktuella lagtexten. Några centrala och relevanta paragrafer framgår av nedanstående [utdrag från lagtexterna](#). Se vår site för länkar.

[För sparbanker gäller 1987 års lag om sparbanker \(1987:619\)](#)
[För stiftelser gäller Stiftelselagen \(1994:1220\)](#)

Sparbanken Finn har sin verksamhetsmodell reglerad i [ett reglemente](#). Där står bl a hur huvudmännen väljes.

Kommunfullmäktige i Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Sjöbo, Staffanstorp, Svalöv och Svedala utser sammanlagt 38 huvudmän (=politiker) för Sparbanken Finn. Dessa huvudmän/politiker utser därefter 38 ytterligare huvudmän, vanligen akademiker, jordbrukare, företagare mm

Det är dessa 76 huvudmän som vid två på varandra följande stämmor har att fatta det formella beslutet att skapa Stiftelsen Finn. Om/när man skapar Stiftelsen Finn behövs troligen inget reglemente, eftersom Sparbanken AB kommer att följa aktiebolagslagens regler och Stiftelsen Finn följer de nya stadgarna.

Om skatter

Stiftelsen ska organiseras på så sätt att skattebefrielse uppkommer. Detta har varit en viktig faktor vid tillväxten i [Nobelstiftelsen](#). (www.nobel.se)

Vad är en bank?

En bank är inte längre vad den har varit. Förändringarna har nu gått så långt att själva ordet bank håller på att bli allt mer missvisande. Denna radikala förändringsprocess är långt ifrån avslutad. Detta kapitel kommer efterhand att utveckla detta tema och ge en skiss till hur det kan komma att påverka Sparbanken Finn.

En bank var för inte så många år sedan **det** företag som tog hand om våra pengar. Vi bortser här från Posten och en del andra "penninginstitut". Posten är för övrigt också mycket intressant. Bägge dessa institutioner – vår barndoms självklara hus för pengar och paket – är inne i en strukturell atomiseringsprocess.

Atomiseringsprocess: På svenska betyder detta, att den sammanhållna service som dessa företag erbjöd håller på att splittras upp i en rad separata tjänster. Här kan urskiljas minst två olika tendenser.

A) Nya företag har vissa av dessa tjänster som sin huvudverksamhet.

Exempel: få personer växlar idag pengar på en bank. Företag typ Forex har övertagit denna marknad.

B) Andra branscher har börjat erbjuda finansiella tjänster.

Exempel: Du kan få ut kontanter på varuhuset och i snabbköpet. Billånet ordnas av bilföretaget osv.

Vad är en bank om 5 år? Om 10 år?

För det första så blir den inte vad den var när dom flesta av oss växte upp. Hur mycket vi än längtar tillbaka, så lär det inte bli så. Atomiseringsprocessen fortsätter. För att få lite klarhet om framtiden, behöver man göra en lista av en rad tjänster och sedan se hur nya teknologier och konkurrenter kan tänkas agera utifrån de nya förutsättningarna. Vi återkommer till detta.

Vad är i framtiden lokalt, regional och globalt?

Sparbanken Finn har en regional historia. Man vill bygga på denna bas och anser att det finns en hållbar strategi med denna utgångspunkt även i framtiden. För att inte stanna i en diskussion om tycke och tro, finns det anledning att analysera vilka tjänster som har förutsättningar att vara lokala, regional och globala. Vi återkommer till detta.

10 frågor

1. Johan, varför lägger Du tid och energi på detta projekt?

Denna fråga är vanlig, inte minst från personer i eller i närheten av banken. Vill understryka att hela projektet Stiftelsen Finn tillkommit på mitt eget initiativ. Det finns inga uppdragsgivare direkt eller indirekt.

Som t ex också framgår av mitt projekt GeoMini är jag intresserad av att skapa koncept som kan tillföra värden till samhället. Finn är tillkommet i den andan.

Mitt viktigaste skäl är att jag ser att Stiftelsen Finn verkligen skulle kunna bli en mycket innovativ kraft i Skåne regionen. Stiftelsen Finn skulle som helhet kunna tillföra mycket nytt. Kan tankarna i denna vision bidra till att Finn Research och Finn Forum blir verklighet, vore det en glädje som många kunde dela. Vi behöver också flytta fram våra positioner i Skåne inom bl a riskkapitalområdet och skapa fler och bättre möjligheter för morgondagens företag.

I början av detta projekt, trodde jag - kanske lite naivt - att Sparbanken skulle vara intresserad av att vi "tillsammans" analyserade mitt förslag. Mot bakgrund av bl a min långa erfarenhet som managementkonsult hade detta varit ett intressant uppdrag.

Några målar eller skapar musik. Jag är road av idéer, koncept och projekt. Företaget Bar-Mail, som är min huvudsakliga syssla, är ett av de ledande innovationsföretagen i världen inom sitt område.

2. Varför har du presenterat ditt förslag på en site?

Det är ett utmärkt sätt att formulera några tankar och förslag, så att många kan ta del av dem. Kommentarer, synpunkter och kritik gör att presentationen förhoppningsvis blir allt bättre. Internet ger en plattform utanför tidningar och media som kommer att bli allt viktigare för debatt, dialog och analys.

3. Men skadar det inte Sparbanken Finn att din site är så offentlig?

Nej, jag tror inte det. Som framgår av texterna så riktas ingen kritik mot bankens servicegrad eller dess tjänster. Personalen är säkert lika kompetent som hos många andra banker, även om Sparbanken Finn inte har den bredd som de större bankerna erbjuder.

4. Vad säger ledningen och styrelsen i Sparbanken Finn om förslaget att skapa stiftelsen Finn och eventuellt sälja Sparbanken Finn AB?

Huvudreaktionen är att man är klart irriterad över att jag "blandar mig i" Sparbanken Finn och dess framtid. Detta har jag stor förståelse för. Jag hade nog reagerat likadant. Att man reagerar så inför en ovan situation är mycket mänskligt. Men, om man kommer över sin spontana reaktion, så är det enligt min uppfattning oftast positivt att det formuleras alternativa framtider. Förekomsten av denna site och tanken på Stiftelsen Finn, påverkar Sparbanken Finn positivt genom sin blotta existens. Argumenten kommer att skärpas och medvetenheten kommer att öka.

Men skulle man inte kunna framföra "sådana här" tankar på ett sätt som inte gör folk i ledningen och styrelsen så irriterade? Så har man sagt mig, men inläring, omorientering och att gå utanför de vanliga ramarna är ofta lite besvärligt. Man ändrar inte alltid traditioner i företag genom att viska i bersån.

5. Om man säljer banken, kan man då inte dela ut pengarna till spararna?

Som framgår under rubriken Juridik, finns det bestämda regler i sparbankslagen om hur en sparbank ska upplösas. Förenklat kan man säga att återstående medel ska gå till en stiftelse med allmänna intressen. En stiftelse i enlighet med detta förslag är helt i lagstiftarens anda och krav.

6. Vad händer med kunderna, om en annan bank skulle köpa Sparbanken Finn?

Alla avtal är oförändrade. Skillnaderna mot idag blir på kort sikt ganska små. På lite längre sikt och beroende på vilken bank som blir den nye ägaren, kommer tjänsteutbudet att anpassas. Min tro är att en större bank kommer att ha resurser att attrahera än mer kompetent personal och utveckla fler tjänster.

7. Vem kommer att arbeta vidare med projektet Stiftelsen Finn?

Det är min förhoppning att några innovativt lagda och insiktsfulla personer i styrelsen och andra intressenter, fångar bollen och utvecklar strategin. Jag kommer under våren 2001 att öka mitt engagemang i detta projekt.

8. Behövs det en regional bank?

Sparbanken Finn har valt att hårt understryka att man är en regional bank utan enskilt vinstintresse. Vi importerar och äter mat från hela världen, bilarna kommer från Japan, Korea och USA osv. Våra pensionspengar investeras i bolag över hela världen, räntorna bestäms på de globala finansmarknaderna osv. Men av någon anledning så behövs det en

regional bank. Det gäller att skilja mellan vad som är marknadsföring och vad som är en hållbar strategi. Denna fråga kommer att belysas mer ingående.

9. Medvetna förluster och sedan vinst?

Sparbanken Finn betonar att man medvetet tagit mycket stora IT-kostnader för att inom några år åter uppnå normal lönsamhet. Det fordrar tillgång till intern information, som jag inte har, för att ge ett kvalificerat svar på denna fråga. Denna fråga kommer att belysas mer ingående.

10. Men när Sparbanken Finn blir lönsam igen, ska man ändå skapa en stiftelse?

Det är utmärkt om man kan öka lönsamheten. Då kommer värdet av Finn att vara större och man får ett större kapital i Stiftelsen Finn.

Vad händer nu?

Det finns en risk, att ju längre man väntar med att organisera om Sparbanken Finn, desto mindre pengar finns det kvar att förvalta.

Timing

Det är erkänt svårt att finna rätt tid för ett nytt förslag, en ny produkt eller en ny idé. Alltid stör det någon pågående förändring, strategi eller person. Så är det i verkligheten.

Det är min uppfattning att styrelsen och huvudmännen håller på att måla in sig i ett hörn. Genom att publicera denna site med analyser och konstruktiva förslag, kan man i varje fall inte hävda att man inte haft tillgång till en ekonomisk överblick. Banken har självklart tillgång till andra uppgifter än de som jag förfogar över. De som är huvudmän och ytterst ska besluta om färdriktningen och styrelsens sammansättning, skulle kanske ha glädje av den senaste analysen av resultaten från 1996-2000.

Mer om stiftelsen Finn

Ett delmål är att visionen om Stiftelsen Finn ska bli mer uppmärksammat i media under början av 2001 och att några olika grupper (bl a studenter) ska granska förslaget. Ganska många inom näringslivet/universitetsvärlden ska känna till förslaget, så också inom bankvärlden och bland personalen på Sparbanken Finn.

Om Johan Schlasberg

Johan Schlasberg, är grundare av [Bar-Mail](#) - en innovativ informationstjänst inom mobilitet & Internet, har skapat konceptet [GeoMini](#) - en fysisk geoportal. Är också [managementkonsult](#) och håller allt fler seminarier. (För länkar, gå till www.johanschlasberg.com)

Catch an [ID][®] - Om Bar-Mail

Bar-Mail tjänsten gör det möjligt, att på ett enkelt och personligt utformat sätt, beställa mer information om något du är intresserad av. När som helst, var du än är. Du kan styra informationen vart du vill.

Vi säger att man "Fångar ett [ID]". Alla objekt med ett [ID] får en ingång till mer information. Fånga ett [ID] i ett skyltfönster med varor som har ett [ID] eller fånga ett [ID] på en affisch på stan, i en /plats/annons, på ett visitkort eller ett vykort m.m. Mer info kommer som e-mail.

När 3G är en verklighet, kan du också få info direkt i mobilen. Som registrerad Användare får man en personligt utformad service. Våra kunder är Informationsägare inom alla områden. Man fångar ett [ID] = beställer mer information genom att t ex skicka ett SMS med ett [ID] till 0709 - 119 119 eller via Bar-Mail Online. Det finns också andra möjligheter. Läs mer på [siten](#).

Bar-Mail har idag en rad kommersiella applikationer; [ID] Business Cards[®], [ID] Post-Cards[®], [ID] Posters m fl. Antalet kunder växer stadigt. Bar-Mail AB finns på Ideon i Lund och i Malmö. Jag har fått flera patent inom vårt område.

Läs mer och prova. Välkommen till www.bar-mail.se.

Skicka ett SMS till 0709-119 119 med texten **finn**, så kan du se hur bar-mail tjänsten fungera.

Analys av resultatutvecklingen för Sparbanken Finn 1996–2000

Uppgifterna i tabellerna **A**, **B** och **C** är hämtade ur de officiella årsredovisningarna.

Inledningsvis citeras några tankar och ord ur bankens årsredovisning för år 2000. Avsikten är att ledningens och styrelsens bild av verksamhetens mål och framtid ska presenteras. Kortfattat, men korrekt.

Rubriken på sidan 8 är "Ett modernt kunskapsföretag", följt av underrubriken "Ända sedan Sparbanken Finn grundades 1833 har banken kännetecknats av nytänkande".

"Affärsidé och verksamhet"

"Idag är vår affärsidé lika enkel som självklar: "Sparbanken Finn är en självständig sparbank som aktivt erbjuder konkurrenskraftiga finansiella tjänster i samarbete med marknadens främsta aktörer till personer, små och mellanstora företag samt lantbruk i sydvästra och mellersta Skåne"."

"Övergripande mål"

"...Den ekonomiska målsättningen är att ha en lönsamhet som säkerställer tillväxt och investeringar, samt bibehåller bankens självständighet."

"Strategiska överväganden"

"...Med en stark marknadsposition som utgångspunkt vill Sparbanken Finn värda och förädla befintliga kundrelationer. Vi har ambitionen att öka våra marknadsandelar i hela regionen, inte minst i Malmöområdet."

Sammanställning av uppvisade rörelseresultat 1996-2000.

Tabell A visar de årsvinsterna under perioden. Dessa siffror utgör grunden för den fortsatta analysen. Målet med själva analysen är att få ökad insikt i hur vinsterna skapats och därigenom bättre förstå vad som sker. Och vad som kan komma att ske.

Tabell A	Uppvisade resultat för bankrörelsen (MSEK)				
År	1996	1997	1998	1999	2000
Rörelseresultat	221	295	192	17	24
bokslutsdisp.	-30	-43	-19	26	66
- skatter	-47	-72	-45	-2	-11
Årets vinst	144	180	127	40	79

Försäljning av aktier upptagna som anläggningstillgångar

Tabell B visar de årliga och ackumulerade vinsterna av försäljning av aktier i Föreningssparbanken. Aktierna har ett lågt bokfört värde, så utförsäljningarna har endast i mycket begränsad omfattning minskat bankens kapitaltäckningsgrad.

(145)# = återstående marknadsvärde (31.12.00) av bankens aktier i FSB. Om dessa aktier, helt eller delvis, kommer att säljas under året finns inga officiella uppgifter om idag. Dessa aktier har ett bokfört värde på 25 MSEK.

Den återstående posten av betydelse bland aktieinnehaven är c:a 2.2 miljoner aktier i Matteus AB. Dessa har ett bokfört värde på 120 MSEK och ett börsvärde vid årsskiftet på 32 MSEK. Här fanns en icke realiserad förlust på 88 MSEK.

Mellan 1996 och 2000 såldes aktier som gav en ackumulerad vinst av 604 MSEK.

Tabell B	Realisationsvinster vid försäljning av aktier (MSEK)					
År	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Årligen	0	194	165	132	113	(145)#
Ack. värde	0	194	359	491	604	?

Kommentar: Läger man samman övervärdet i FSB innehavet på c:a 120 MSEK med undervärdet i Matteusinnehavet på c:a 88 MSEK, återstår c:a 32 MSEK i realiserbara övervärden.

Om vi antar att inga försäljningar har skett hittills i år, är de aktuella (per den 27 april 2001) över- och undervärdena följande; FSB-innehavet har ett övervärde på c:a 93 MSEK och innehavet av Matteus AB ett undervärde på c:a 91 MSEK. **Dagens inofficiella realiserbara övervärden av dessa aktieinnehav är c:a 2 MSEK.**

Min tolkning av att revisorerna inte krävt att banken skrivit ner värdet av innehavet i Matteus AB är, att detta balanserats av övervärdet i Föreningssparbanksaktierna. Vill understryka att jag inte vet om detta är skälet.

Slutsatsen blir i vilket fall, att banken inte längre, som det ser ut idag, förfogar över aktier man kan sälja för att kompensera underskott i bankrörelsen - om sådant eventuellt skulle uppkomma. Skulle denna slutsats vara felaktig, vore jag tacksam om någon ville meddela ev. fel i analysen.

Sammanställning av justerade rörelseresultat 1996-2000

Tabell C är en sammanfattning av några olika posters betydelse för rörelsens resultatutveckling. Målet är att siffrorna ska vara jämförbara över hela perioden och att de ska visa resultaten för själva bankrörelsen. Således är årsredovisningarnas resultat korrigerade med effekterna av posten Övriga intäkter, samt ändring av redovisningsprincip för utvecklingskostnader.

Tabell C	Resultatanalys för Sparbanken Finn* (MSEK)				
År	1996	1997	1998	1999	2000
Rörelseresultat före** bokslutsdispositioner	221	294	192	17	24
- övr. intäkter	13	202	175	148	120
delsumma	208	92	17	-131	-96
- periodiserad utveckling	0	0	0	0	-50
Justerat resultat	208	92	17	-131	-146

* Analysen har inte tagit hänsyn till det nya koncernförhållandet. Detta ändrar inte analysen.

** Posterna är direkt från årsredovisningarna.

Kommentar: Det mest uppenbara är att bankens rörelseresultat varit kraftigt sjunkande sedan 1996. En huvudorsak till denna utveckling säges av banken bero på betydande investeringar i nytt IT-system. Det behöver ej alls vara fel att göra stora investeringar, men inget går att utläsa i årsredovisningarna om huruvida denna investeringar ökar lönsamheten. Ej heller står något om de framtida underhålls- och vidareutvecklingskostnaderna för detta nya IT-system.

Analys av förväntade rörelseresultat i Sparbanken 96-2000

Tabell D är en analys av resultaten i relation till uttalade ekonomiska mål för banken. Ett företags mål är sällan att gå plus/minus 0, utan såsom framgår av citat från ledningen och styrelsen, så ska man ha en ha en "lönsamhet som säkerställer tillväxt och investeringar, samt bibehåller bankens självständighet."

I ett möte med ordföranden Lars Laurin 1999 fick jag en bild av att banken borde ha en långsiktigt uthållig vinst på c:a 175 MSEK. Med detta värde som utgångspunkt ger nedanstående tabell en sammanställning av skillnaden mellan de uttalade målen och det justerade rörelseresultatet. Då jag inte har tillgång till bankens interna resultatmål eller då sådana ej är officiella, kan tabellvärdena behöva justeras för att uppvisa de verkliga siffrorna. Dessa är lätta att ta fram för banken. Man skulle också kunna jämföra med andra bankers målvärden.

Kommentar: Såvitt jag förstår, kan diskuteras, så visar tabellen inte bara att banken investerat/förbrukat de uppkomna realisationsvinsterna, utan också att den normala förväntade vinsten "förbrukats/investerats. Året innan banken valde att satsa på en helt fristående verksamhet, gjorde man ett mycket bra resultat. Åren därefter har ännu inte givit några ekonomiskt synliga tecken på att man gjorde ett bra vägval. Tabellraden för t ex 1999 ska läsas som att **1)** man skulle ha haft en vinst på 175 MSEK; **2)** man hade de facto en förlust i rörelsen på 131 MSEK; Läger man samman den uteblivna vinsten och det justerade nettoresultatet, så får man fram att rörelsen gick c:a 306 MSEK sämre än antaget målvärde.

Att ledningen, styrelsen och huvudmännen uttalar sin vilja att vara självständiga etc, är en sak. Möjligheterna att genomföra detta i verkligheten, över en längre period, är en annan sak. Utvecklingen visar att friheten krymper. Man kan självklart antaga andra förväntade årliga vinstnivåer. Sparbankens officiella bild av resultatutvecklingen avviker på flera sätt kraftigt från den analys som presenterats här.

Tabell D	Analys av förväntade värden (MSEK)				
År	1996	1997	1998	1999	2000
Årligt förv. res.	160	165	170	175	180
-just resultat	208	92	17	-131	-146
över/undervärde	48	-73	-153	-306	-326

Huruvida denna analys bidrar till att de som har ansvaret för Sparbanken Finns framtid tänker om, återstår att se. Analysen visar, enligt min uppfattning, att bankens officiella vinstresultat inte ger en rimlig bild av vad som egentligen sker i verksamheten. Detta är inte samma sak som att säga att det går extremt dåligt, men kanske ambitionerna i viss mån är i otakt med möjligheterna och förmågan. Sådant drabbar oss alla lite då och då. Ett förväntat resultat av denna analys, är att man attackerar budbäraren. Självvranssakan eller reflektion över den lika självklara som enkla affärsidén (se inledningen) är besvärligare.

I/K - tal

I/K - talet är ett nyckeltal som banker använder för att visa relationen mellan en banks intäkter och kostnader. Sparbanken Finn redovisar ett I/K - tal som ligger strax över 1.0 de senaste åren. Rensat för rörelsefrämmande vinster ligger detta nyckeltal i själva verket under 1.0 (för år 2000 är det c:a 0.76). Om målet är att nå ett "normalvärde" på 1.5 - 2.0 så kan man lätt räkna ut hur mycket kostnaderna måste minska, alternativt intäkterna öka.

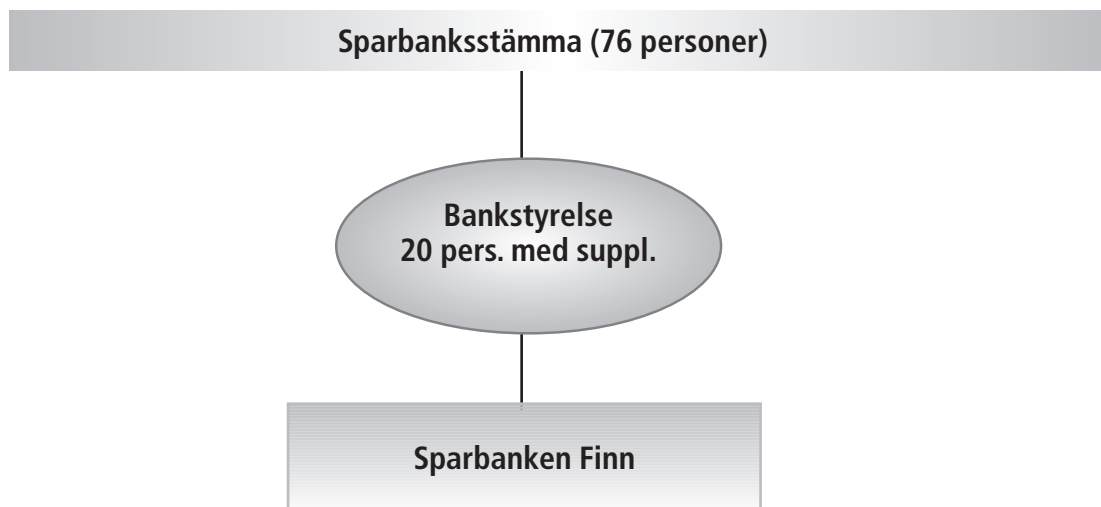
Vill än en gång understryka att huvudmålet med mitt projekt Stiftelsen Finn, är att bidra till att Skåne utvecklas på ett bra och kreativt sätt. Vi lever i tider av extrem snabb omställning och stor osäkerhet. Vi måste ha en nyskapande attityd till våra potentiella möjligheter. Då blir samhället lite bättre och många människor får det lite bättre. Ett bra mål. Läs gärna hela texten om Stiftelsen Finn - en skånsk Nobelstiftelse.

Malmö/Lund den 7 maj 2001

[Johan Schlasberg](#)

Managementkonsult och innovatör. Bl a Vd o grundare av [Bar-Mail AB](#)
tel. 040-611 20 15

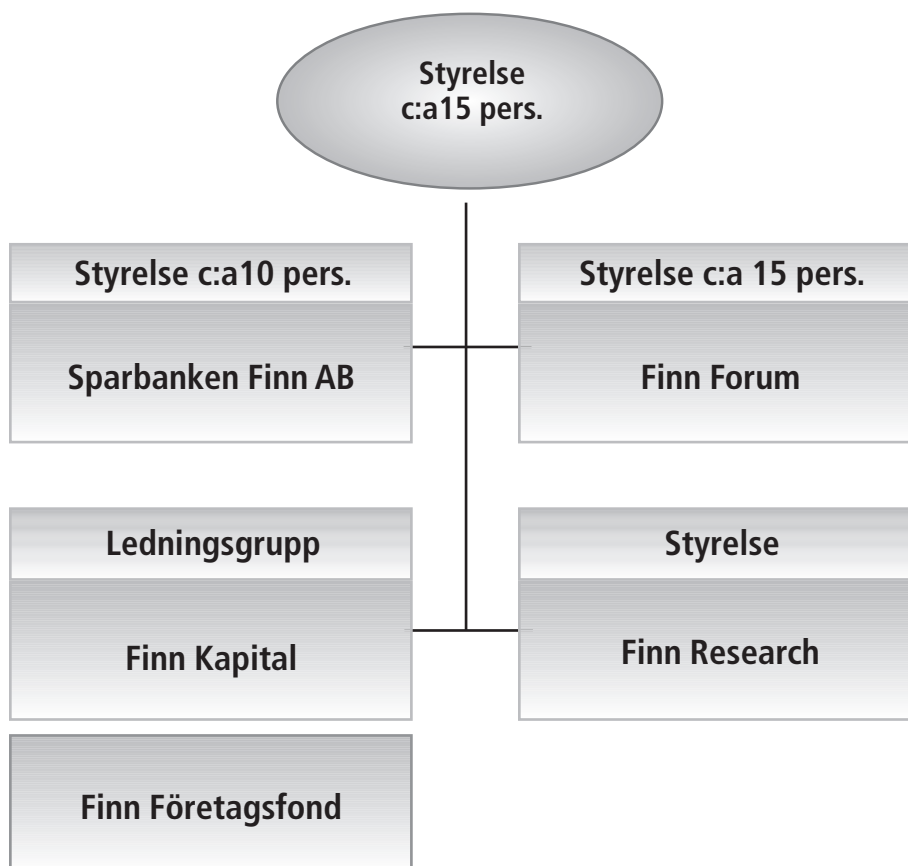
Sparbanken Finn idag

Stiftelsen Finn

– en skånsk Nobelstiftelse –

Organisationsförslag

www.stiftelsen-finn.org